

Tabulka č. 13 Formy přímé podpory žáka se SVP – podíl hospitací* (v %)

Formy přímé podpory	MŠ			ZŠ			SŠ		
	AP	Učitel i AP	Učitel	AP	Učitel i AP	Učitel	AP	Učitel i AP	Učitel
Pomoc se zápisy a s pomůckami / Pomoc při manipulaci s předměty a s pomůckami	51,6	47,5	0,9	76,3	21,4	2,3	74,2	19,4	6,5
Pomoc při orientaci v prostoru třídy, při cvičení apod.	46,6	51,4	2,1	–	–	–	–	–	–
Podpora pozornosti	37,2	61,3	1,6	52,0	45,1	3,0	48,7	38,5	12,8
Podpora při vypracovávání úkolů	36,8	60,0	3,2	51,2	46,2	2,5	51,4	31,4	17,1
Podpora aktivizace žáka	32,3	65,2	2,4	35,9	59,9	4,2	44,4	41,7	13,9
Podpora očekávaného chování žáka, podpora vytváření sociálních dovedností	28,5	70,3	1,2	33,3	62,8	3,9	41,4	44,8	13,8
Kontrola porozumění úkolům	26,8	65,3	7,9	31,1	58,5	10,4	29,7	35,1	35,1
Procvičování učiva/činností	41,8	55,4	2,8	28,1	58,5	13,4	25,7	42,9	31,4
Dovysvětlení nové látky / Opakované vysvětlování nových jevů, poznatků či postupů	25,7	66,0	8,3	18,5	56,3	25,2	16,0	64,0	20,0
Hodnocení žáka	10,8	72,9	16,3	2,7	34,8	62,5	3,8	26,9	69,2
Výklad nového učiva / Vysvětlení nových jevů, poznatků či postupů	5,6	58,6	35,9	2,3	11,2	86,5	0,0	23,1	76,9

* Podíly jsou uvedeny pouze z hodin, ve kterých se takové činnosti vyskytly.

Na úvod je třeba uvést, že nové učivo by měl vykládat vždy pouze učitel, zatímco asistent pedagoga může učiteli pomáhat při opakování či procvičování již probrané látky. Asistent pedagoga by dále neměl samostatně podporovat očekávané chování žáků nebo je podporovat při vypracovávání úkolů. Také by neměl být jediný, kdo žáka hodnotí. Naopak do činností učitele nespadá pomoc se zápisy a pomůckami nebo při manipulaci s předměty, to je úkol asistenta pedagoga.

Z tabulky č. 13 je však patrné, že v nezanedbatelném podílu hodin asistenti pedagoga samostatně žáky podporovali při vypracování úkolů, podporovali očekávané chování nebo se podíleli na výkladu nového učiva.

Asistenti pedagoga v mateřských školách v největší míře samostatně pomáhali dětem se SVP s manipulací s předměty a pomůckami, při orientaci v prostoru třídy, procvičování činností a poskytovali podporu pozornosti. Učitel především vysvětloval nové jevy, poznatky a postupy a hodnotil děti se SVP (z velké části na tom však spolupracoval s asistentem). Celkově na všech činnostech spolupracovali učitelé s asistenty v největší míře oproti základním a středním školám. Činnosti pozorované při hospitacích odpovídaly více reportovanému stavu ze strany asistentů pedagoga než výpovědím učitelů, kteří vnímali svůj podíl na uvedených činnostech jako významnější a samostatnou práci asistentů podhodnocovali.

V základních školách asistenti pedagoga nejčastěji pomáhali žákům se SVP při psaní zápisů, při práci s pomůckami, s podporou pozornosti a při vypracovávání úkolů. Na 2. stupni ZŠ byla podpora pozornosti, aktivizace žáka, očekávaného chování žáka a kontrola porozumění úkolům častěji ponechávána výhradně na asistentovi pedagoga ve srovnání s hodinami na 1. stupni. Podobně jako v mateřských školách učitelé vykládali zejména nové učivo a hodnotili žáky se